

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/40/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2607213220
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:2607213220.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: O., Z., zastúpeného opatrovníkom V. W. N., pracovníčkou T. súdu Z. nad Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpeného HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 1.146,21 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13. novembra 2012, č. k. 8Cb/302/2009-243, takto

rozhodol:

Odvolací súd dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Vedľajší účastník na strane odporcu je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 32,28 eur, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým dopĺňacím rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 166 ods. 1, 2 O.s.p. doplnil rozsudok tamojšieho súdu zo dňa 20.09.2012 č. k. 8Cb/302/2009-225 tak, že III. výrok tohto rozsudku znie: Odporca a vedľajší účastník na strane odporcu sú povinní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku v sume 32,98 eur a náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vo výške 538,04 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu navrhovateľa TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o.. V odôvodnení uviedol, že rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 20.09.2012, č. k. 8Cb/302/2009-225 súd prvého stupňa odporcu zaviazal k zaplateniu sumy 786,83 eur, 9,5% ročného úroku z omeškania zo sumy 769,47 eur od 04.10.2006 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že odporcu zaviazal k zaplateniu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku v sume 32,98 eur a k zaplateniu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vo výške 538,04 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu navrhovateľa TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o.. Po doručení tohto rozsudku bola súdu prvého stupňa doručená žiadosť navrhovateľa o vydanie dopĺňacieho rozsudku. V danom prípade súd prvého stupňa nerozhodol o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. S poukazom na ustanovenie § 93 ods. 1, 2, 4 O.s.p. súd prvého stupňa uviedol, že postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami aké patria účastníkovi konania, na stranu ktorého sa pripojil. Vedľajší účastník v tomto konkrétnom prípade je osobou, ktorá by mala byť znalá predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa, teda mala by i predvídať prípadný výsledok sporu a podľa toho sa i správať. Ak teda výsledkom konania je prehra odporcu, nesie i vedľajší účastník zodpovednosť za trovy, ktoré sú s prehrou spojené. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa vydal tento dopĺňajúci rozsudok a zaviazal popri odporcovi na náhradu trov konania i vedľajšieho účastníka. Pokiaľ ide o výšku trov konania, súd prvého stupňa poukázal na citovaný rozsudok, kde v posledných dvoch odsekoch odôvodnenia sú trovy navrhovateľa podrobne

rozpísané. Na náhradu trov konania boli účastníci zaviazaní spoločne a nerozdielne. I vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkom bol aplikovaný § 142 ods. 2 O.s.p., keď úspešnému navrhovateľovi boli priznané trovy konania vo výške 48 %.

Proti tomuto dopĺňaciemu rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník, ktorý žiadal, aby odvolací súd dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 46,01 eur. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Uviedol, že nevidí žiaden dôvod, prečo by mal byť zaviazaný na náhradu trov konania s odporcom spoločne a nerozdielne, nakoľko do konania vstúpil z vlastného podnetu za účelom ochrany práv spotrebiteľa (odporcu), pričom navrhovateľovi svojim úkonom nespôsobil žiadne navýšenie účelne vynaložených trov konania. Dôvodil, že legitímáciu na vstup do konania mu dáva samotný zákon, a to zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd prvého stupňa mal rozlišovať skupiny vedľajšieho účastníctva aj vo vzťahu k znášaniu náhrady trov konania. Vedľajší účastník mal za to, že aplikáciou právneho názoru súdu prvého stupňa by došlo k popieraniu účelu existencie združení na ochranu práv spotrebiteľov, čo by bolo v priamom rozpore s cieľmi Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj Charty základných práv EÚ.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 46,22 eur. Poukázal na skutočnosť, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov, preto vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa môžu podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj určenú podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/26/2012, 3Cob/259/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/164/2012. Navrhovateľ citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného navrhovateľ zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p.. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkom by neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo navrhovateľ vyvodil o. i. z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/40/2012 a 13Co/35/2012. Pokiaľ vedľajší účastník poukazuje na ustanovenia Charty základných práv EÚ a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, tieto sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, že by pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Navrhovateľ zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navýšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania.

Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu.

Ustanovenie § 142 O.s.p. upravuje rozhodovanie o náhrade trov konania podľa miery úspechu účastníka v konaní. Je založené na zásade zodpovednosti za výsledok alebo na zásade úspechu ako základnom

princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých súdnych trov. Predpokladom, splnením ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania, je v prvom rade plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním petitu návrhu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

Pokiaľ ide o rozsah náhrady trov konania, je v posudzovanom prípade potrebné vychádzať zo základnej zásady vyplývajúcej z ustanovenia § 142 O.s.p., a to miery úspechu vo veci. Len ak má účastník plný úspech vo veci, prizná sa mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. celá náhrada trov konania. Ak mal účastník úspech len čiastočný, náhrada trov sa podľa § 142 ods. 2 O.s.p. pomerne rozdelí, prípadne (ak úspech vyváži neúspech) súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvého stupňa sa pri určení rozsahu trov konania týmito zásadami riadil.

Posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle podaného odvolania vedľajšieho účastníka spočívalo na právnom posúdení otázky, či vzniká povinnosť nahradiť trovy konania navrhovateľa aj vedľajšiemu účastníkovi podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., podporujúceho v konaní neúspešného odporcu, a či sa takáto povinnosť vzťahuje aj na trovy, ktoré navrhovateľ vynaložil v štádiu konania, kedy vedľajší účastník v konaní ešte nevystupoval. So zavedením inštitútu vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na podporu účastníka - spotrebiteľa (ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p.), nedošlo k žiadnej takej zmene ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania (ustanovenie § 142 až § 150 O.s.p.), ktorá by na nový inštitút reagovala. Súčasne ani samotná právna úprava uvedeného inštitútu problematiku náhrady trov konania neupravuje. Nie je tak daný žiaden zákonný podklad pre zmenu ustálenej súdnej praxe z obdobia pred zavedením vedľajšieho účastníctva podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., ktorá zaväzovala k náhrade trov aj vedľajšieho účastníka, a to solidárne s účastníkom, ktorého podporoval.

Záver, že povinnosť nahradiť trovy konania v stanovených prípadoch ťaží aj vedľajšieho účastníka, vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Pokiaľ teda Občiansky súdny poriadok nevyhradzuje práva a povinnosti v konaní iba niektorému z účastníkov, teda výslovne navrhovateľovi (napr. dispozícia s návrhom) alebo odporcovi (napr. súhlas so späťvzatím), je potrebné všetky ostatné práva a povinnosti, dané Občianskym súdnym poriadkom všeobecne účastníkovi konania, považovať aj za práva a povinnosti vedľajšieho účastníka. Pretože ustanovenia § 142 O.s.p., použité aj v danom prípade, neviažu povinnosť nahradiť trovy konania výslovne na navrhovateľa či odporcu, ale vo všeobecnosti na účastníka, zakladá uvedené ustanovenie povinnosť nahradiť trovy konania aj vedľajšiemu účastníkovi.

Správny nie je ani názor vedľajšieho účastníka, že jeho povinnosť náhrady trov sa nemôže týkať trov vzniknutých pred jeho vstupom do konania. Takýto názor vychádza z predpokladu, že rozhodujúcim kritériom je časové hľadisko vzniku trov. Ustanovenie § 142 O.s.p. a všeobecne právna úprava náhrady trov konania však vôbec nevychádza z časového hľadiska vzniku trov. Naopak, kľúčovým pojmom je tu účelnosť vynaložených trov. Pokiaľ teda na strane účastníka vzniká povinnosť nahradiť trovy konania, nie je pre jej rozsah rozhodujúce, kedy v konaní tieto trovy vznikli, ale to, či boli vo vzťahu k nemu účelne vynaložené. Účel zaplatenia súdneho poplatku, prevzatia zastúpenia, podania návrhu, ale ani iných úkonov nie je daný v jednom okamžiku a nikdy viac, ale všetky uvedené úkony sú potrebné pre celé konanie a jeho ďalší priebeh nie je bez nich možný, i keď sú vykonané v jednom konkrétnom čase.

Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ vedľajší účastník vystupuje na strane účastníka, u ktorého je daná povinnosť nahradiť trovy konania podľa ustanovení § 142 O.s.p., je takáto povinnosť daná i na strane vedľajšieho účastníka, a to bez ohľadu na to, či sa vznik nahradzovaných trov časovo kryje s jeho účasťou v konaní. Čo sa týka formy takéhoto spoločného záväzku, je potrebné vychádzať z princípu zodpovednosti za výsledok konania, ktorý ovláda problematiku náhrady trov konania. Plnej zodpovednosti za výsledok konania potom zodpovedá také rozhodnutie súdu, ktoré zaviazá účastníka a vedľajšieho účastníka na jeho strane k solidárnej povinnosti. Pri akejkoľvek inej forme by bolo zhoršené veriteľské postavenie účastníka, oprávneného na náhradu trov konania, čo by na neho prenášalo časť zodpovednosti za výsledok konania. Pre takéto zhoršenie by preto museli byť dané dôvody na jeho strane.

Odvolačný súd na záver dodáva, že vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, ku ktorému sa pridružil podľa § 93 ods. 4 O.s.p., a preto pre prípad procesného neúspechu má povinnosť rovnako ako procesne neúspešný účastník zaplatiť procesne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania. Preto súd prvého stupňa správne uložil povinnosť procesne neúspešnému odporcovi ako i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, zaplatiť navrhovateľovi trovy konania spoločne a nerozdielne. Odvolačný súd dodáva, že výšku týchto trov vedľajší účastník v podanom odvolaní ani nerozporoval.

Z týchto dôvodov odvolačný súd dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 32,28 eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 571,02 eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto navrhovateľovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (v znení účinnom do 30.06.2013), vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 38,18 eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 19,09 eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu vedľajšieho účastníka, režijný paušál 7,81 eur, 20 % DPH t. j. 5,38 eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 32,28 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.